# אגרות הראי"ה - כרך ד' - אגרת תתקפו

## תמצית האגרת

**תאריך ומקום:** כ"ג מרחשון (תר"פ)

**נמען:** ועד הרבנים בלונדון (הרב י"צ יונג, הרב ד"ר א' שאנפעלד)

מאז ששב לירושלים תכפו עליו טרדות של ידידות, של עבודה, 'וגם טרדות צער'. הרב קוק מבקש להמשיך את הקשר. בארץ מתברר שרק הסתדרות מיוחדת, הכוללת את כל בית ישראל, תבטיח שענייני הקודש יהיו 'ברשותם של שלומי אמונים גדולי התורה', בלי שלטון של שיטות אחרות. הרב קוק מבקש להרבות חברים ואגודות, לחזק את הוועדים ולהיות בקשר קבוע, וגם לשמוע על מצב היהדות בקהילת 'מחזיקי הדת'.

### עיקרי הדברים

- טרדות וצער.
- ענייני הקודש בידי שלומי אמונים.
- הרבות חברים.
- מצב 'מחזיקי הדת'.

**נוסח האגרת עם ביאור**

*בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך:* [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1] כ"ג מר-חשון. [ככל הנראה תר"פ (1919), חודשים אחדים אחרי שובו של הרב קוק לארץ ובואו לירושלים]

מעלת כבוד ידידי נפשי הרבנים הגאונים המובהקים שרי התורה והיראה גדולי התושיה ורבי הפעלים, חברי ועד הרבנים שליט"א[2] [ועד הרבנים של "דגל ירושלים" בלונדון] בע"ם[3] לונדון, ועל פקודתם כבי הרב הגאון וכו'[4] מוהרי"צ[5] יונג [הרב ד"ר מאיר צבי יונג; ראו כרך ג', אגרת תתצט] שליט"א, וכבי הרב הגאון וכו' מהר"א[6] ד"ר[7] שאנפעלד [הרב ד"ר אביגדור שנפלד, רב קהילת "עדת ישראל" בלונדון] שליט"א, כולם בכלל ולפרטם יעמדו על הברכה מארץ חיינו ועיר קדשינו ותפארתנו ת"ו[8], אשר שם צוה ד' את הברכה, [תהלים קלג, ג] אהבה רבה ואהבת עולם כראוי ליקרת מעכ"ת[9], ולעז ידידותינו התלויים בדבר ד' וברית תורתו ומצוותיו על עם קדשו.

הנה מאז השיבני ד' אל המנוחה ואל הנחלה [דברים יב, ט] בעיר עז לנו [על פי ישעיהו כו, א] וקדוש משכניו, [על פי תהלים מו, ה] תכפו עלי המוני טרדות שונות טרדות ידידות עם ד' וארצו, וטרדות

---

1 ב"ה - ברוך השם

2 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן

3 בע"ם - בעיר המלוכה

4 וכו' - וכולי (וכן הלאה)

5 מוהרי"צ - מורנו הרב רבי שמות שמתחילים באותיות י, צ (למשל: יעקב + צבי) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם

6 מהר"א - מורנו הרב רבי שם שמתחיל באות א (כגון אברהם / אליהו / אהרן / אליעזר) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם

7 ד"ר - דוקטור

8 ת"ו - תבנה ותכונן

9 מעכ"ת - מעלת כבוד תורתו

עבודת הקדש אשר להם. בפרט בשעה הגדולה הזאת של הצמחת קרן ישועה בארץ חמדה, [אחרי הצהרת בלפור והכיבוש הבריטי; הרב קוק נתמנה אז לרבה של ירושלים] בהגלות גודל העלילות לעיני כל בשר, טרדות מעשה ורוח, טרדות נועם אויר חיי נשמות וגם טרדות צער ל״ע[10], יואל ד׳ וישמחנו מהרה בישועתו השלמה והאמיתית לעם סגולתו בחבל נחלתו, [על פי דברים לב, ט] ברוממות קרן תורתו והוגי׳ יראיו וחושבי שמו, [רווח] והצלה לכל אחב״י[11] בכל נפוצותיהם ופזוריהם, וישגבנו עוז וחיל לעבודת קודשו ועבודת ישראל עמו, עבודה תמה וקימה ופוריה.

ובכן לא יכולתי לצערי לפנות ולכתוב לכת״ה[12] כאשר עם לבבי ואתם הסליחה. ואקוה כי מעתה יהא קשר הדיבור של חבה בדברים שבכתב מצוי ותכוף ביניינו, בהמשכת עוז הידידות ואהבת אמת שחוברה לנו מעת אשר מאת ד׳ היתה זאת בימי נדודי בגולה, [שנות שהותו של הרב קוק בשוויץ ובלונדון, תרע״ד–תרע״ט] לעבוד אתם בעבודת הקודש במחנם הגדול מרובה האוכלוסין, שיהא לה המשך וקיום חזק גם להבא, וגם ביתר שאת ועוז לשאת פרי ברכה לתקומת התורה והיהדות, ולבנין אומתנו וארצנו הקדושה ביסודן האמיתי, שהוא יסוד תוה״ק[13] וחיזוק כונניותה ומוסדותיה אמוניה ותופשיה. ביחוד בשובי עתה ב״ה לעבודת הקודש לעיר הקודש תובב״א[14], ובקביעות לשכת המרכז של הסתדרותנו הקדושה ״ירושלים״ [ראו כרך ג׳, אגרת תתע] פה במקום מרכזנו האמיתי, ואחרי ראותנו פה במקום המעשה ומכון החיים של ישראל, על אחת כמה וכמה שרק בדרך הקודש הזאת של התיחדות ההסתדרות המיוחדת לבסס עבודת האומה הישראלית, בסידור חיינו בארץ ישראל. ההסתדרות שתקיף את בית ישראל כולו, להתעוררות קדושה וטהרה של כונניות עבודת בנינו ותחיתו בארצו הקדושה, והצמחת קרני ישועתו ברוח ד׳ אשר עליו ובדברו אשר בפיו, ולקביעת שלטונם והנהגתם של עניני הקודש של ישראל בסידור החיים והתחיה באי״י[15], שתהיה דווקא ברשותם של שלומי אמונים גדולי התורה ומחזיקיה ושומריה, בלי השפעת שלטון והנהגה של רשות שיטות אחרות, שאך בזה יתכונן באמת יסוד התורה והיהדות בחיי ארץ קודשינו, ויתחזקו ויתקיימו כל מפעלינו בה, ויהא גם למען חיים וקדושה לכל כלל ישראל פזורי הגולה, ולעוז ותפארת לעיני כל הגויים וכל הממלכות, וראו כולם כי שם ד׳ נקרא עלינו, [על פי דברים כח, י] על עירנו ועל נחלתינו, אשר ע״כ[16] מובטחני במעכ״ת[17] ידידי נפשי, כי מעתה יעמדו על המשמר כל אחד במקומו, ובעז השפעתו ופעולתו למען עבודת הקודש הגדולה הזאת המוטלת עלינו, בפרט בעת הזאת, ועל כל בעל בעמיו ואשר שאר רוח לו, [על פי ויקרא כא, ד ומלאכי ב, טו] לראות ולהרגיש את דבר עתידות מעמד הדת והיהדות וחיי עמנו וארצנו, להשפיע ולהפיץ את רעיוננו הקדוש בכל ההזדמנויות והדרכים הראויים לזה, לעורר ולעודד את הרוח לקדושת אה״ק[18] וסידור כח התורה והיהדות בתוכה בעוז ותעצומות, ובהקפה כוללת ושלמה להרבות חברים ואיגודים חדשים יחידיים וצבוריים, ולחזק את הישנים ואת הועדים שלנו אשר קבענו בלונדון וגם אשר בשאר מקומות, ובכל האפשר להיות בקשר קבוע אתם ואתנו בזה.

וד׳ אלוקי ישראל ישרה שכינתו ואור נעמו במחשבותינו ובפעלינו, להגדיל מעשינו ולהאיר נתיבותינו באורח צדיקים, להגדיל תורה ולהרבות קדושה בקידוש שמו ית׳[19], על עמו ועל כל

---

10 ל״ע - לא עלינו

11 אחב״י - אחינו בני ישראל

12 לכת״ה - לכבוד תורתו הרמה

13 תוה״ק - תורתנו הקדושה

14 תובב״א - תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן

15 באי״י - בארץ ישראל

16 ע״כ - על כן

17 במעכ״ת - במעלת כבוד תורתם

18 אה״ק - ארץ הקודש

19 ית׳ - יתברך

מעשיו, ובהופעת גאולת עולמים בשובו את שבות עמו למכון קדשו ותפארתו. כן מה מאד נכספתי להודע כפעם בפעם ממעמד היהדות במח"ק[20] ומעוז פעולתם, כפי אשר נדברנו למשמרת הדת והיהדות הנאמנה הצריכות כ"כ[21] לחזק בדק ולגדור פרץ ולשובב נתיבות. [על פי מלכים ב יב, ו; יחזקאל כב, ל; ישעיהו נח, יב] יהא ד' אתנו ויראנו בתשועת תורתו ועמו, בארצם הקדושה ובכל תפוצותיהם.

והיה זה שלום וברכה ואהבה נאמנה כנפשם הרוממה ונפש ידי"ע[22] קשור בחבת נפשם חותם ברכה מהר הקודש מירושלים.

**הק' אברהם יצחק ה"ק**

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

20 במח"ק - במחזיקי הדת (בלונדון)

21 כ"כ - כל כך

22 ידי"ע - ידידו עוז